

**VU, LLTI IR LMTA ETNOLOGIJOS DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO
SANDAS**

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka), kodas	Institucija	Padalinys
MUZIKA, TRADICIJA IR KULTŪROS PROCESAS	07H, H320	LLTI	Dainyno skyrius
Studijų būdas	Valandų skaičius	Studijų būdas	Valandų skaičius
paskaitos:	–	konsultacijos:	26
savarankiškas darbas:	170	seminarai:	4
Kreditų skaičius:	7,5		
Dalyko anotacija			
<p>Dalyko tikslas – gilinti etnomuzikologijos žinias, plėsti akiratį nagrinėjant etnomuzikologijos ir giminingų disciplinų literatūrą bei praktiškai atpažįstant muzikos, kaip kultūriškai motyvuoto reiškinių, ypatybes, dėsnius, procesus, sakinio kultūros modelio raišką šiuolaikinės kultūros muzikinėse praktikoje.</p>			
<p>Dalyko siekiniai ir kompetencijos: Kurso metu doktorantai susipažįsta su pagrindinėmis šiuolaikinės kultūros raidos teorijomis, mokosi suvokti kultūros tradicijos plėtos dėsningumus, išvelgti ir analizuoti reiškinius, susijusius su muzikos raida ir kaita. Formuojami įgūdžiai kritiškai vertinti skaitomą literatūrą, lavinamas gebėjimas matyti platesnį tarpdisciplininį savo pasirinkto disertacijos tyrimo objekto kontekstą, sieti, lyginti artimų disciplinų duomenis, analizuoti teorines prieigas. Praktinės užduotys lavina empirinio turinio analizės įgūdžius pasitelkiant įgytas teorines žinias.</p>			
<p>Kurso turinys:</p> <p>1. Folkloro procesas ir kultūros poslinkiai. Seminaro užduotis: pasirinkto muzikos reiškinių proceso analizė.</p> <p>2. Dainų kultūros raida ir kaita. Seminaro užduotis: pasirinktos dainos, dainų grupės, žanro, specifinės muzikos ypatybės, kultūrinio santykio su daina kaitos stebėjimas, istorinė apžvalga ar referatyvus pristatymas.</p> <p>3. Muzika žmonių bendrijoje. Žmonių bendrijų pobūdžio kaita, bendruomenių tipologija. Individo ir bendrijos santykis. Muzikos svarba kuriant bendrijos / vietos naratyvą ir jos dvasią. Seminaro užduotis: pasirinktos bendrijos, susijusios su muzika, identifikavimas ir pristatymas, bendroji muzikavimo / muzikos „vartojimo“ ypatybių analizė; dviejų pasirinktų bendrijų muzikos / santykio su muzika lyginamoji apžvalga; muzikos kūrinio / kelių kūrinių sąsajos su bendrija / vieta.</p> <p>4. Tradicija ir kūrybiškumas. Seminaro užduotis: išanalizuoti vieno ar kelių pasirinktų asmenų / bendrijų / asmenų grupių muzikinį repertuarą tradicijos / normos ir kūrybingumo santykio aspektu.</p> <p>5. Muzika ir tapatumas: tautiškumas, lokalumas / globalumas, populiarioji kultūra, kontrkultūra, subkultūra, religija, naujasis dvasingumas, individas / grupė. Seminaro užduotis: pasirinkto asmens / asmenų grupės, susijusios su muzika, tapatybės raiškos prospektas (naratyvas, tapatybės dedamosios, muzikinės veiklos / muzikinių gebėjimų / muzikos analizė).</p> <p>Pastaba: priklausomai nuo doktorantų mokslinio darbo tematikos bei pobūdžio, gali būti pasirenkamas pilnas ar dalinis teorijos kursas (atsisakant seminarų) arba gilinamasi į vieną ar kelias kurso potemes teoriškai ir praktiškai.</p>			
Literatūra			
<p>Pagrindinė literatūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> Adorno, Theodor W. <i>The Culture Industry</i>, London, New York: Routledge, 2008. Bauman, Zygmunt. <i>Kultūra takiojoje modernybėje</i>, Vilnius: Apostrofa, 2015. Fiske, John. <i>Populiariosios kultūros supratimas</i>, Vilnius: Žara, 2008. Jameson, Fredric. <i>Kultūros posūkis: rinkiniai darbai apie modernizmą (1983–1988)</i>, 			

- Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002.
5. Jonutytė, Jurga. *Tradicijos sąvokos kaita*, Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2011.
 6. *Lietuvių liaudies dainynas*, t. 1–23, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 1980–2013.
 7. Lyotard, Jean-Francois. *Postmodernus būvis*, Vilnius: Baltos lankos, 1993.
 8. McLuhan, Marshall. *Kaip suprasti medijas? Žmogaus tęsiniai*, Vilnius: Baltos lankos, 2003.
 9. Ramanauskaitė, Egidija. *Subkultūra: fenomenas ir modernumas*, Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas, 2004.
 10. Russell, Ian, Ingram, Catherine (eds.). *Taking Part in Music: Case Studies in Ethnomusicology*, Aberdeen: Aberdeen University Press, 2013.
 11. Šmidchens, Guntis. *The Power of Song: Nonviolent National Culture in the Baltic Singing Revolution*, University of Washington Press, 2014.
 12. Tomlinson, John. *Globalizacija ir kultūra*, Vilnius: Mintis, 2002.
 13. Неклюдов, Сергей. *Введение в теоретическую фольклористику: 11 лекций фольклориста Сергея Неклюдова о принципах изучения устных текстов и традиций*, <http://postnauka.ru/courses/31551>.

Papildoma literatūra:

1. Goštautienė, Rūta (sud.). *Muzika kaip kultūros tekstas*, Vilnius: Apostrofa, 2007.
2. Ivanauskaitė, Vita. Folklorinės tradicijos kaitos ypatumai, *Tautosakos darbai*, t. 18(25), 2003, p. 13–29. Internetinė prieiga: <http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2003~1367185243289/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>
3. Ivanauskaitė, Vita. Kūrybinio individualumo ženklai lietuvių folklorinėje tradicijoje, *Tautosakos darbai* t. 31, 2006, p. 142–168. Internetinė prieiga: <http://www.llti.lt/failai/16%20Ivanauskaite.pdf>
4. Nakienė, Austė. Bardų kūryba ir tradicijų tąsa: aš ir gyvenusieji praeityje, *Liaudies kultūra*, 2011, Nr. 1, p. 34–38. Internetinė prieiga: <http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2011~1367176971292/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>.
5. Nakienė Austė. Lietuva, tu mums šventa! Antitarybinis rokas ir patriotinis hiphopas, *Tautosakos darbai* [t.] XXXII 2006, p. 108–188. Internetinė prieiga: <http://www.llti.lt/failai/18%20Nakiene.pdf>.
6. Ramoškaitė, Živilė. Dainos tapatybė ir kaita moderniojoje kultūroje, *Tautosakos darbai*, t. 18(25), 2003, p. 56–62. Internetinė prieiga: <http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2003~1367185246200/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>.
7. Sadauskienė, Jurga. *Didaktinės lietuvių dainos. Poetinių tradicijų sandūra XIX–XX a. pradžioje*, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2006.
8. Shreffler, Gibb. Migration Shaping Media: Punjabi Popular Music in a Global Historical Perspective, *Popular Music and Society*, Vol. 35, No 3, July 2012, p. 333–358. Internetinė prieiga: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/03007766.2011.600516>.
9. Stanevičiūtė, Rūta. Kultūrinės migracijos ir tautinė tapatybė XX a. populiariose dainose apie Vilnių, *Res Humanitariae*, t. 9, p. 208–221. Internetinė prieiga: <http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2011~1367178152332/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>.
10. Stundžienė, Bronė (sud.). *Homo narrans: folklorinė atmintis iš arti*. Kolektyvinė monografija, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2012.
11. Stundžienė, Bronė. Folkloras kaip naujas kultūrinis tekstas, *Tautosakos darbai*, t. 35, 2008, p. 25–37. Interneto prieiga: http://www.llti.lt/failai/06_Stundzienes.pdf.
12. Šmitienė, Giedrė. Takios tradicijos samprata, *Tautosakos darbai*, t. 41, 2011, p. 15–43. Interneto prieiga: www.llti.lt/failai/05_Smitienes.pdf.

<p>13. Trinkūnienė, Inija. Etninės kultūros išlikimo strategija šiuolaikinėse bendruomenėse: nuo tradicijos link interpretacijos, <i>Filosofija. Sociologija</i>, 2007, t. 18, Nr. 4, p. 12–22. Interneto prieiga: http://www.lmaleidykla.lt/publ/0235-7186/2007/4/12-22.pdf.</p> <p>14. Белоусов А. Ф. [at al] (sost.). <i>Современный городской фольклор</i>. Москва: РГГУ, 2003.</p> <p>15. Минаева А. П. (sost.). <i>До и после литературы: тексты наивной словесности</i>. Москва: РГГУ, 2009.</p>	
Konsultuojantys dėstytojai: vardas, pavardė, mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Aušra Žičkienė, dr.	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Kelkim, daužkim bokalus</i>: studentų dainų istorijos pėdsakais, <i>Tautosakos darbai</i>, t. 50, p. 153–182. 2. Daina ir ritualas: folklorinė dimensija šiuolaikinėse laidotuviuose, <i>Lietuvos muzikologija</i>, t. 15, 2014, p. 152–161. 3. Kur dainos vieta?, <i>Baltiška, tautinė, regioninė savimone baltų literatūrose ir kultūrose</i>: straipsnių rinkinys, parengė Vigmantas Butkus, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2014, p. 247–257. 4. Kilka uwag o repertuarze pieśni pogrzebowych na Wileńszczyźnie w kontekście dokumentacji Oskara Kolberga, <i>Polski Rocznik Muzykologiczny</i>, t. 12: <i>Oskar Kolberg – prekursor europejskiej folklorystyki</i>, opracowała K. Dadak-Kozicka, Warszawa: Instytut muzykologii UW, 2014, p. 23–37. 5. Vilniaus krašto lenkų laidotuvių giesmių melodijos: kelios istorinės pastabos, <i>Vilniaus krašto lenkų laidotuvių giesmės. Antologija</i>, sudarė ir parengė Irena Masoit, Kristina Syrnicka, Aušra Žičkienė / <i>Polskie pieśni pogrzebowe na Wileńszczyźnie. Antologia</i>, zebrały i opracowały Irena Masojć, Krystyna Syrnicka, Aušra Žičkienė, Vilnius: Lietuvos edukologijos universitetas, 2013, p. 77–107. 6. Savaiminės lietuvių dainų kūrybos metmenys, <i>Homo narrans: folklorinė atmintis iš arti</i>. Kolektyvinė monografija, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2012, p. 335–370. 7. Lithuanian Anthems: In Search of the Law of the Survival of Tradition, <i>Musical Traditions. Discovery, Inquiry, Interpretation, and Application</i>, ed. by Pál Richter, Budapest: HAS, Research Centre for the Humanities, 2012, p. 135–151. 8. Daugialypė kultūrų jungtis: apeiginės rytų Lietuvos ir šiaurės vakarų Baltarusijos dainų melodijos, <i>Liaudies kultūra</i>, 2011, Nr. 3(138), p. 26–39.

Patvirtinta VU, LLTI ir LMTA etnologijos doktorantūros komiteto 2016 m. kovo 31 d. posėdyje, protokolo Nr. R6-3	
Doktorantūros komiteto pirmininkė	dr. Daiva Vaitkevičienė